

מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת (דף צג ע"ב) צוֹפִים, וּבִגְיִן דָּא אֵית
 עֵץ דְּעֵנְפִין דִּילִיָּה מְתִיקָן, וְעֵץ דְּעֵנְפִין דִּילִיָּה
 מְרִירָן, וְאֵית מֵיִן מְתִיקָן וּמֵיִן מְרִירָן, דְּדָא
 לְקַבֵּל דָּא עֶבֶד קוּדְשָׁא בְּרִיהּ הוּא, וְאֵית דְּאִיהוּ
 פְּלָגוּ דִּילִיָּה מְתִיקָא וּפְלָגוּ דִּילִיָּה מְרִירָא, וְדָא
 עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, פְּגוּוֹנָא דְּכִסְפָּא מְעוֹרָב
 בְּעוֹפְרָת, וְאֵית אֵילָנָא דְּקְלִיפִין דִּילִיָּה בִישׁוּן
 מְלָכָר וּמוּחָא מְתִיקָא מְלָגָא, הָכִי תִשְׁכַּח בַּר
 נֶשׁ בִּישׁ בְּמִלֵּי פוּמוּי (ג"א וּבְפוּמוּי מִפִּיק בִּישׁ
 מְלָכָר) וְטַב בְּלַבִּיָּה מְלָגָא, וְאֵית מְפוּמוּי טַב
 וְלַבִּיָּה בִישׁ, הָאִי אִיהוּ עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע,
 הָכָא מְקַנְן נְחֹשׁ רַמְאִי.

הָכִי אִיהוּ בַר נֶשׁ דְּתִשְׁכַּח לִיָּה גּוֹפִיָּה שְׁפִיר,
 וְסִימְנִין דִּילִיָּה פְּלָהוּ שְׁפִירָן, וְנִשְׁמְתִיָּה
 נְפֶשׁ חַיִּיבָא מְלָגָא, וְתִשְׁכַּח בַּר נֶשׁ גּוֹפִיָּה בִישׁ
 בְּכָל סִימְנִין דִּילִיָּה, וְנִשְׁמְתִיָּה מְלָגָא שְׁפִירָא,
 דָּא אִיהוּ צְדִיק וְרַע לוֹ, אֲבָל מָאן דְּאִיהוּ טַב
 מְלָכָר וְרַע מְלָגָא, אִיהוּ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, בְּגִין
 דְּלֹא יְהֵא לִיָּה חוּלְקָא בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי, טוֹב
 מְלָכָר וּמְלָגָא צְדִיק וְטוֹב לוֹ, בִּישׁ מְלָגָא
 וּמְלָכָר רָשָׁע וְרַע לוֹ, וְהָא אוּקְמוּהָ.

טַב מְלָגָא וּלְבוּשָׁא דִּילִיָּה בִישׁ, דָּא אִיהוּ
 עֲנִי וְרוּכְבַּ עַל חֲמוֹר (זכריה ט ט), רַע מְלָגָא
 וּלְבוּשָׁא דִּילִיָּה שְׁפִיר מְלָכָר, עַל הָאִי
 אֲתָמַר (קהלת יז) רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים, וְכֹלָא
 אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּעוֹבְדוּי דְּבַר נֶשׁ, מָאן דְּאִיהוּ
 מְלָגָא, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּ קַדְמָאִין לֹא
 הַמְדָּרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמְעֵשָׂה הוּא הָעֵקֶר,
 דְּשִׁטְיִין מְסַתְּפְלִין בְּגוּפָא דְּאִיהוּ לְבוּשָׁא, הָדָא
 הוּא דְּכִתִּיב (איוב י יא) עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבִּישְׁנִי,
 וְצִדִּיקָא בְּעוֹבְדִין טָבִין.

מִים מְתוּקִים וּמִים מְרִים, שְׁזָה
 לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְיֵשׁ שֶׁהוּא חֲצִי מְתוּק
 וְחֲצִי מְרִי, וְזֶה עֵץ הַדְּעַת טוֹב
 וְרַע, כְּמוֹ שֶׁהַכֶּסֶף הַמְעֹרָב
 בְּעוֹפְרָת, וְיֵשׁ עֵץ שֶׁקְּלֹפְתוֹ רַעִים
 מִבְּחוּץ וְהַמֶּחַ מְתוּק מִבְּפְנִים. כִּךְ
 תִּמְצָא אָדָם רַע בְּדַבְרֵי פִּיו (ובפיו
 מוּצֵא רַע מִבְּחוּץ) וְטוֹב בְּלָבוֹ מִבְּפְנִים,
 וְיֵשׁ מִפּוֹ טוֹב וְלָבוֹ רַע, זֶהוּ עֵץ
 הַדְּעַת טוֹב וְרַע, כֵּאֵן מְקַנְן נְחֹשׁ
 רַמְאִי.

כִּךְ הוּא אָדָם שֶׁתִּמְצָא אוֹתוֹ גּוֹפוֹ
 יָפֵה, וְסִימְנֵי פִלְסִים בְּמִדָּה,
 וְנִשְׁמָתוֹ נְפֶשׁ רָשָׁע מִבְּפְנִים,
 וְתִמְצָא אָדָם גּוֹפוֹ רַע בְּכָל סִימְנֵי
 וְנִשְׁמָתוֹ מִבְּפְנִים יָפֵה, זֶהוּ צְדִיק
 וְרַע לוֹ, אֲבָל מִי שֶׁהוּא טוֹב
 מִבְּחוּץ וְרַע מִבְּפְנִים, הוּא רָשָׁע
 וְטוֹב לוֹ, כִּדִּי שְׁלֵא יְהִיָּה לוֹ חֵלֶק
 בְּעוֹלָם הַבָּא, טוֹב מִבְּחוּץ
 וּמִבְּפְנִים - צְדִיק וְטוֹב לוֹ, רַע
 מִבְּחוּץ וּמִבְּפְנִים - רָשָׁע וְרַע לוֹ,
 וְהָרִי פְּרִשְׁוָה.

טוֹב מִבְּפְנִים וּלְבוּשׁוֹ רַע, זֶהוּ עֲנִי
 וְרוּכְבַּ עַל חֲמוֹר, רַע מִבְּפְנִים
 וּלְבוּשׁוֹ יָפֵה מִבְּחוּץ, עַל זֶה נֶאֱמַר
 רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים, וְהַכֹּל
 נוֹדַע בְּמַעֲשֵׂי הָאָדָם מִי שֶׁהוּא
 מִבְּחוּץ, וְלֹא לְחֻנָּם בְּאֵרוֹ
 הַרְאִישׁוֹנִים לֹא הַמְדָּרְשׁ עֵקֶר אֲלֵא
 הַמְעֵשָׂה הוּא הָעֵקֶר, שֶׁהַשּׁוֹטִים
 מְסַתְּפְלִים בְּגוּפָא שֶׁהוּא הִלְבוּשׁ,
 זֶהוּ שֶׁתּוֹב עוֹד וּבָשָׂר תִּלְבִּישְׁנִי,
 וְהַצְדִּיקִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

וְעוֹד וַיִּזְרְהוּ יְהוָה עֵץ, זֶה הַמָּטָה
 שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁהָיָה מִתְּהַפֵּף מִמָּטָה
 לְנֶחֱשׁ וּמִנְחֹשׁ לְמָטָה, כְּמוֹ לְהַט
 הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֵּכֶת, וְזֶה מִטְטְרוּן,
 שְׁבוּ הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ מִשָּׂה רַבְנוּ,
 כְּמוֹ שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא

וְעוֹד (שמות טו כה) וַיִּזְרְהוּ יְהוָה עֵץ, דָּא מָטָה דְּמֹשֶׁה, דְּהוּא מִתְהַפֵּף מִמָּטָה
 לְנֶחֱשׁ וּמִנְחֹשׁ לְמָטָה, כְּגוֹן לְהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֵּכֶת (בראשית ג כד), וְדָא